

Prof. dr Svetozar Kostić, dipl. inž.
Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad

Doc. dr Vojkan Jovanović, dipl. inž.
Saobraćajni fakultet Univerziteta u Beogradu

**Rukopisa: Priručnik za SAOBRAĆAJNO-TEHNIČKO VJEŠTAČENJE I
PROCJENE ŠTETA NA VOZILIMA**

Na recenziju nam je dostavljen rukopis "Priručnik za SAOBRAĆAJNO-TEHNIČKO VJEŠTAČENJE I PROCJENE ŠTETA NA VOZILIMA" Prof. dr Milana Vujanića, dipl. inž. saob., prof. dr Krste Lipovca, dipl. inž. saob., Nedeljka Vučena, dipl. inž. saob., Zorana Sredića, dipl. inž. saob., Mr Drage Talijana, dipl. inž. maš., Milorada Cvijana, inž. saob. i Senada Selmana, dipl. inž. saob.

Dostavljeni tekst Priručnika ima 181 kucanu stranu i sastavljen je iz sedam delova, predgovora, etičkog kodeksa i literature. Nakon predgovora i etičkog kodeksa Udruženja sudskih vještaka RS dat je izvod iz ZKP-a (čl. 241 do 251) i Kodeksa (čl. 10 do 21).

Prvi deo Priručnika ima 61 stranu i u njemu je obrađen način i postupci za analizu saobraćajne nezgode sa osnovnim proračunima iz fizike i mehanike, proračunima brzine vozila na početku tragova i u trenutku sudara, duljine odbačaja pešaka i dvotockaša, zaustavni putevi, granične brzine, izmicanje, obilaženje i preticanje, grafoanalitička metoda A. Slibara, određivanje brzine na osnovu tahografa, brzine kretanja pešaka, zaprege i biciklista, zaustavni put tramvaja, granične vidljivosti pešaka i biciklista i alkoholisanost učesnika nezgode.

U drugom delu dat je šematski prikaz i spisak delova ljudskog tela pri čemu su nazivi dati na srpskom i latinskom jeziku, a ovaj deo ima 14 strana.

U trećem delu dat je prilog u kom je objašnjen postupak merenja krivine metodom uzastopnih trouglova, osnom metodom i metodom tangente sa prikazom načina merenja poprečnog i uzdužnog pada, izradom kroki skice, merenjem tragova vozila, načinom fotografisanja oštećenja, uglednim primerkom Zapisnika o uviđaju i Rekonstrukciji što ukupno iznosi 11 strana.

U četvrtom delu koji ima 33 strane data je sistematizacija i definisanje osnovnih pojmove za saobraćajno-tehničko veštačenje, osnovni zakonski izrazi i pojmovi, uslovi za uređaje i opremu na vozilima, uslovi za puteve sa gledišta bezbednosti saobraćaja i saobraćajni znakovi.

U petom delu dat je način utvrđivanja obima štete na vozilima sa detaljno opisanim uputstvom i neophodnim tabelama i koeficijentima. Ovaj deo Priručnika je obima 24 strane i urađen je pregledno tako da se na osnovu njega može kvalitetno izvršiti procena štete, ali u pisanju ovog dela nisu učestvovali autori Vujanić i Lipovac.

U šestom delu koji ima šest strana opisan je postupak identifikacije vozila na osnovu "WIN" koda, sa šemom položaja WIN koda na šasiji vozila i objašnjenjem šta pojedini delovi WIN koda znače.

U sedmom delu obima 22 strane date su tabelarno prikazane karakteristike i dimenzije putničkih vozila, teretnih vozila i autobusa. Nakon sedmog dela dat je spisak literature koji sadrži 37 bibliografskih jedinica na koje se autori pozivaju u tekstu Priručnika.

Ovaj rukopis je prvi ovakve vrste na području R. Srpske i obuhvata skoro sve potrebne elemente za kvalitetnu izradu saobraćajno-tehničkog veštačenja. U rukopisu su date formule i tabele kojima se lako mogu izračunati i odrediti potrebne veličine za izradu saobraćajno-tehničkog veštačenja i procene visine štete. Rukopis je takođe obogaćen i grafičkim prilozima na neophodnom nivou koji su pravilno ukomponovani da omoguće lako korišćenje i lako razumevanje teksta.

Rukopis je napisan na osnovu literature koja kvalifikovano pokriva kompletну oblast.

U Beogradu

RECENZENTI:

Prof. dr Svetozar Kostić, dipl. inž.

05.05.2000.

Doc. dr Vojkan Jovanović, dipl. inž.